TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LẠNG GIANG **TỈNH BẮC GIANG**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Bản án số: 53/2021/DS-ST
Ngày 22-11-2021
V/v: Bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng do tài sản bị xâm hại.

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LẠNG GIANG, TỈNH BẮC GIANG

- Thành phần hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Thân Trọng Khôi
Các hội thẩm nhân dân: Ông: Lê Văn La
Ông: Nguyễn Quang Vinh

- Thư ký phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Mỹ Linh - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Lạng Giang.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang tham gia phiên tòa: Bà Đồng Thị Toàn - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 11 năm 2021 tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Lạng Giang, tiến hành xét xử sơ thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 25/2021/TLST-DS ngày 20 tháng 01 năm 2021 về việc Tranh chấp kiện đòi bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng do tài sản bị xâm hại, theo quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 94/2021/QĐXXST-DS ngày 30/6/2021; Quyết định hoãn phiên tòa số: 76/2021/QĐST-DS ngày 29/7/2021; Quyết định hoãn phiên tòa số: 85/2021/QĐST-DS ngày 27/8/2021; Quyết định hoãn phiên tòa số: 102/2021/QĐST-DS ngày 27/9/2021; Quyết định hoãn phiên tòa số: 107/2021/QĐST-DS ngày 22/10/2021 giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Ông Đỗ Văn C, sinh năm 1953 (có mặt);
Nơi cư trú: Số 83 đường T, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang.

- Bị đơn: Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L. Do ông Lương Minh H, Giám đốc đại diện theo pháp luật (có mặt);
Địa chỉ: Số 37 đường T, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang.

- Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:
1. Bà Nghiêm Thị M, sinh năm 1960 (có mặt);
Nơi cư trú: Thôn 12, xã H, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang.
2. Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1959, do ông Đỗ Văn C là chồng đại diện theo ủy quyền (bà H vắng mặt, ông C có mặt);
Nơi cư trú: Số 83 đường T, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang.

- Giám định viên: Ông Lê Đắc P – Giám định viên, Viện khoa học hình sự, Bộ công an (Vắng mặt, trả lời trực tiếp bằng Zalo hình ảnh);

Địa chỉ: Phường Phương Canh, quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

**** Tại đơn khởi kiện và những lời khai tiếp theo, nguyên đơn ông Đỗ Văn C trình bày***: Ngày 28/12/2019, vào lúc 14h30' có xảy ra vụ cháy ở Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L. Trong đó có kiot để chiếc xe tải 500kg của ông. Kiot này ông thuê của Công ty thương mại dịch vụ L từ năm 2008. Lúc đầu là để làm kho chứa két sau đến năm 2012 không để két nữa ông để chiếc xe ô tô tải mang biển kiểm soát: 98C- 00917 hợp đồng thuê hiện tại ông đã đánh mất. Trước khi xảy ra sự việc cháy xe, ông có đi chở hàng cự li 5km về đỗ lúc 9h sáng đến 14h30' chiều thì xảy ra cháy bên Công ty thương mại, ông đang làm việc trên tầng hai của nhà mình thì có cháu H lên thông báo có cháy ở bên Công ty thương mại. Ông hỏi thì được biết do cô M có kiot liền kề với kiot của ông sang báo. Lúc đó cháu L xách bình xịt CO2 sang mở cửa kiot thì đã thấy lửa bốc cả dãy nhà rồi. Riêng kiot của ông khi cháu L sang mở khóa cửa chỉ thấy cháy bức ngăn liếp đổ vào bình ắc quy đặt dưới thùng xe. Cháu L dùng bình xịt không ăn thua gì (đây là bức liếp ngăn giữa kiot của ông và kiot của cô M). Do khói bốc lên nhanh ông muốn đẩy xe ra cũng không được. Sau này cô M đi tuyên truyền do nổ ắc quy xe ông (Trên thực tế ắc quy khi bị cháy không bao giờ bị nổ). Trong khi đó xe tải của ông đã được đăng kiểm an toàn. Khi đỗ lái xe đã rút khóa điện sau này được đưa cho cảnh sát điều tra.

Khi sự việc cháy xảy ra cơ quan Cảnh sát điều tra huyện Lạng Giang kết hợp với Viện khoa học hình sự bộ Công an điều tra kết luận nguyên nhân cháy là do chập bên trong cuộn dây ở dưới vô lăng trong xe công bố vào ngày 23/01/2020. Ông không đồng ý với kết luận này và ngày 06/02/2020 ông đã làm đơn vào Công an huyện Lạng Giang yêu cầu giám định lại đến ngày 26/02/2020 được trả lời không chấp nhận điều tra giám định lại.

Sau sự trả lời này ông có về nghiên cứu kĩ lưỡng sự việc cháy một cách đầy đủ và làm một đơn khiếu nại đến Viện khoa học và Cơ quan Cảnh sát điều tra Tỉnh. Ngày 22/03/2020 thì được Công an Tỉnh trả lời ngày 30/03/2020 đưa về Công an huyện Lạng Giang xem xét giải quyết theo pháp luật (Về việc này ông có gửi kèm theo đơn ngày 22/03/2020 theo bản tự khai). Nhưng suốt từ đó cho tới nay ông chưa nhận được sự trả lời nào của cơ quan điều tra Công an huyện Lạng Giang. Nên đến ngày 17/07/2020 nóng ruột ông lại làm lại đơn gửi Viện Kiểm sát yêu cầu hủy thông báo không khởi tố hình sự ngày 26/02/2020 của Cơ quan Cảnh sát điều tra huyện Lạng Giang vì lí do ông nêu trong đơn ngày 22/03/2020. Và nên lấy mẫu xét nghiệm ở chỗ khác nhưng được trả lời đã hết thời hạn theo điều 471 Bộ luật Tố tụng hình sự. Ngày 03/08/2020 ông đã làm đơn gửi Viện trưởng Viện kiểm sát nói rõ nguyên do là do cơ quan Cảnh sát điều tra chậm trễ trả lời ông. Đơn ngày 22/03/2020 và Viện cũng không giám sát kịp thời. Nhưng từ đó tới nay ông cũng không nhận được sự trả lời của Viện trưởng viện Kiểm sát. Chính vì điều này mà một số người bị cháy mất mát tài sản làm đơn kiện ông đền bù trong khi cơ quan điều tra chỉ căn cứ vào mỗi thí nghiệm về phản ứng hóa học xảy ra trong cuộn dây

nhưng lại không nghĩ rằng việc cháy vẫn xuất phát từ hai dây ắc quy và đi từ ngoài vào trong cabin. Việc này ông cũng nói kĩ trong đơn khiếu nại gửi kèm. Và một điều nữa là không ai nhìn thấy cabin xe ông cháy kể cả lúc đó có cô M ở đấy. Từ những điều trên ông thấy xe ông không có gì liên đới tới vụ cháy này cả, trừ khi cơ quan Cảnh sát điều tra tỉnh, huyện trả lời đầy đủ cho ông đơn khiếu nại ngày 22/03/2020 một cách tâm phục khẩu phục. Cũng từ những việc ông đã trình bày ở trên trong vụ cháy này. Ông đã làm đơn khởi kiện với tòa án về trách nhiệm bồi thường về vật chất cho ki-ốt ông thuê. Trong đó có chiếc xe tải 500kg mang biển số 98C- 00917 cùng các thiết bị vật chất khác như cửa sắt, mái tôn…. Vì đơn vị Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L là đơn vị chủ quản. Khi kí các hợp đồng cho thuê ki-ốt cũng như giao khoán ki-ốt cho nhân viên của mình phải có trách nhiệm bảo vệ an toàn cháy nổ, phải mua được bảo hiểm cháy nổ bắt buộc và bảo vệ an ninh xã hội. Để khi có bất cứ sự cố hỏa hoạn nào xảy ra đều có công ty bảo hiểm đền bù một cách thỏa đáng cho tất cả vật chất của ki-ốt theo hợp đồng cháy nổ bắt buộc về hàng hóa và vật chất, nhất là đây lại là Công ty Thương Mại. Nên công ty không thực hiện được thì công ty phải bồi thường cho tất cả ki-ốt trong đó có ki-ốt số 10 của ông. Nay ông không đồng ý bồi thường cho ông C1, anh Q, bà M, như yêu cầu trên của các ông bà. Trách nhiệm bồi thường này là thuộc về Công ty CPTM dịch vụ L là đơn vị chủ quản, vì lý do công ty không đảm bảo điều kiện phòng cháy chữa cháy cho các ki ốt. Mặt khác không phải do xe ô tô của ông tự cháy và ông vẫn đang tiếp tục làm đơn khiếu nại đến cơ quan cảnh sát điều tra Huyện, Tỉnh về Kết luận nguyên nhân vụ cháy này, đến khi nào cơ quan cảnh sát điều tra Huyện, Tỉnh trả lời trực tiếp cho ông, mà ông thấy nếu rõ ràng thì ông mới chấp nhận.

Do vậy ông yêu cầu Công ty CPTM dịch vụ L phải bồi thường chiếc xe ô tô của ông bị cháy tại ki ốt số 10 trị giá là 100.000.000đ, cùng các tài sản khác như cửa sắt, mái lợp tôn trị giá 20.000.000đ. Tổng trị giá 120.000.000đ.

**** Bị đơn Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L, Do ông Lương Minh H, Giám đốc đại diện theo pháp luật trình bày***: Công ty CPTMDV Lạng Giang, tiền thân là doanh nghiệp nhà nước; ngày 08/11/2002 UBND tỉnh Bắc Giang có quyết định số 2433/QĐ-CT V/v: Chuyển DNNN Trung tâm thương nghiệp L thành Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L (có quyết định kèm theo). Trụ sở Công ty tại thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang với 32 cổ đông ngày đầu thành lập và có mặt đến thời điểm hiện tại năm 2020 (có danh sách kèm theo).

Công ty CPTMDV L là pháp nhân hoạt động theo pháp luật Việt Nam kể từ ngày được cấp Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh (thời điểm chuyển DNNN thành Công ty cổ phần), thực hiện chế độ hạch toán kinh tế độc lập, có con dấu riêng, được mở tài khoản tại Ngân hàng theo quy định của pháp luật, hoạt động theo điều lệ của công ty cổ phần, luật Doanh nghiệp.

Hiện nay ông Trần Quang C, ông Hoàng Văn Q đều là cán bộ cổ đông của Công ty CPTMDV L là mậu dịch viên của công ty. Riêng bà Nghiêm Thị M là cổ đông của Công ty đã nghỉ hưu gần 10 năm và chuyển đổi cho con trai là Nguyễn Ngọc H làm cổ đông và là mậu dịch viên, người lao động của Công ty. Cả ba hộ kinh doanh này đều là cổ đông người lao động của Công ty, nên Công ty không ký

hợp đồng cho thuê quầy, mà được nhận quầy để kinh doanh bán hàng, hàng năm Công ty đã triển khai hội nghị người lao động và ký kết hợp đồng giao khoán cho từng lao động, ký cam kết bảo đảm an toàn phòng cháy chữa cháy, an ninh trật tự, văn minh thương nghiệp, hành lang giao thông tới từng hộ mậu dịch viên trong toàn công ty, ngay từ những ngày đầu của tháng một năm mới dương lịch.

Trường hợp ki ốt số 10 là quầy bán hàng của Công ty, năm 2011 một cổ đông cũng là mậu dịch viên của Công ty nghỉ hưu và chuyển về địa phương, Công ty có cho bà Nguyễn Thị H ở phố V là vợ của ông Đỗ Văn C, trước là cán bộ của Trung tâm thương nghiệp đã nghỉ hưu thuê lại để dùng làm quầy bán hàng và văn phòng giao dịch; thời hạn ký hợp đồng thuê quầy bán hàng hai bên thống nhất tại thời điểm ký là một năm, nếu hết hạn hợp đồng bên B có nhu cầu thuê tiếp mà bên A chưa sử dụng đến thì bên B vẫn tiếp tục được sử dụng, giá cả thuê sẽ được điều chỉnh theo thời điểm (3-5) năm một lần, sau khi đã được hai bên thống nhất. Hai bên đã nhất trí đồng ý ký thuê quầy bán hàng theo các nội dung của bản hợp đồng (có hợp đồng kèm theo).

Công ty luôn chủ động trong công tác phòng cháy và chữa cháy, cụ thể là có phương án phòng cháy, Công ty đã thành lập đội phòng cháy của Công ty và đã được đi tập huấn (có quyết định và danh sách kèm theo). Công ty cũng đã trang bị một số bình xịt chữa cháy tại các quầy hàng và có bể chứa nước tại Công ty trên $4m^3$. Hàng năm, ngay từ những ngày đầu năm đều có cán bộ phòng cháy, chữa cháy của Tỉnh và Huyện ra kiểm tra và nhắc nhở. Trong các hợp đồng giao khoán quầy, Công ty luôn yêu cầu các nhân viên phải đảm bảo công tác phòng cháy, chữa cháy tại quầy mình nhận và đảm bảo chung cho toàn công ty. Đối với việc sảy ra cháy cuối năm 2019 là sự việc khách quan, bất khả kháng, đã được cơ quan chức năng, Viện khoa học hình sự Bộ công an kết luận điều tra nguyên nhân vụ cháy không do ý đồ chủ quan của cá nhân nào (có kết luận kèm theo).

Việc sảy ra cháy là bất khả kháng, ngoài tầm kiểm soát của Công ty và mọi người. Ngay sau vụ cháy công ty đã làm hết khả năng của mình để động viên, hỗ trợ, chia sẻ với các hộ kinh doanh bị cháy quầy, đã thông báo toàn bộ các cổ đông trong công ty lá lành đùm lá rách, trích mỗi người một ngày lương, Công ty cũng đã trích quỹ của Công ty hỗ trợ các hộ kinh doanh trong vụ cháy này nhằm chia sẻ với người lao động, thông báo tới các đoàn thể, ban ngành và đoàn viên công đoàn trong ngành công thương Bắc Giang, Liên đoàn lao động tỉnh; UBND, HĐND, mặt trận tổ quốc huyện cũng như của Tỉnh, thị trấn, Phố và các đoàn thể khác cũng đã kịp thời tới trao quà, tiền hỗ trợ chia sẻ với các hộ bị cháy với số tiền nhiều triệu đồng để ổn định đời sống và kinh doanh của các hộ không còn quầy, Công ty đã trực tiếp làm đơn vào xin với huyện cho phép công ty dựng tạm cửa hàng, khắc phục khó khăn để các quầy tiếp tục kinh doanh, ổn định cuộc sống gia đình; kể từ ngày sảy ra vụ cháy bẩy quầy, công ty cũng đã tạo điều kiện cho các hộ kinh doanh bán hàng được miễn nộp thuế và không phải thu nộp các khoản nào khác.

Không đồng ý với yêu cầu đòi bồi thường của ông C.

**** Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan***:

- Bà Nghiêm Thị M trình bày: Ngày 10/1/2019 gia đình bà được có ký hợp đồng giao khoán năm 2019 với Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L; có địa chỉ trụ sở chính là số 37 Phố V, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang do bà Nguyễn Thị L là Chủ tịch Hội đồng quản trị kiêm giám đốc là người đại diện theo pháp luật; Thời hạn hợp đồng là 1 năm.

Việc ký hợp đồng giao khoán này thì có thời hạn là 1 năm, gia đình bà đã thuê ki ốt hiện bà đang kinh doanh này là nhiều năm và mỗi năm đều có ký hợp đồng lại, đồng thời có ký cam kết bảo đảm an toàn phòng cháy chữa cháy, an ninh trật tự, văn minh thương nghiệp; hành lang giao thông khi kinh doanh tại ki ốt này. Các ki ốt cho thuê này đều là để kinh doanh hàng hóa đã đăng ký với cơ quan nhà nước và nếu vi phạm thì chịu mọi trách nhiệm xử phạt đối với các ban ngành của nhà nước đã quy định. Tại thời điểm ký hợp đồng thuê ki ốt thì chồng bà là người đi ký nhưng sau đó do bệnh nặng nên chồng bà đã qua đời.

Tuy nhiên vào hồi 14h30 phút chiều ngày 28/12/2019 tại cửa hàng bách hóa tổng hợp trên đường T, đường C giáp với Quốc lộ 1A thuộc địa phận phố V, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang do gia đình ông Đỗ Văn C thuê để kinh doanh giống như gia đình bà. Thế nhưng tại thời điểm xảy ra hỏa hoạn thì gia đình ông C không kinh doanh mặt hàng gì cả mà lại dùng ki ốt để ô tô nên mới xảy ra tình trạng chập cháy trong ô tô gây ra vụ hỏa hoạn gây thiệt hại cho các gia đình kinh doanh tại khu vực này. Khi phát hiện ra sự việc mọi người dân hô hoán, các cửa hàng gần đó di chuyển tài sản mình ra khỏi cửa hàng đồng thời báo cho lực lượng chức năng phòng cháy chữa cháy đến để dập đám cháy ở đây. Tuy nhiên, do ngọn lửa lớn, số lượng hàng hóa nhiều nên không thể kịp thời di chuyển được tài sản hàng hóa của các gia đình có ki ốt ở đây.

Sau khi đám cháy được dập tắt và cơ quan công an điều tra sự việc và đã có kết luận giám định số 7867/C09-P2 ngày 20/1/2020 đồng thời thông báo cho bà biết nguyên nhân xảy ra vụ cháy là do chập mạch điện trên đường dây dẫn điện bên trong xe ô tô mang biển kiểm soát 98C-00917 làm cháy lớp vỏ cách điện, sau đó cháy lan ra xung quanh dẫn đến vụ cháy nói trên. Điểm xuất phát cháy nằm ở khu vực bên trong táp lô (khu vực vô lăng) của xe ô tô mang biển kiểm soát 98C-00917 đang để tại ki ốt số 10 của Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L thuộc phố V, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang.

Do vụ cháy xảy ra bất ngờ không kịp di chuyển tài sản nên toàn bộ tài sản của gia đình bà đã bị cháy hoàn toàn, cơ quan công an không định giá đối với toàn bộ số tài sản được.

Vụ cháy xảy ra khiến các gia đình đều bị thiệt hại hoàn toàn; toàn bộ tài sản đã đầu tư vào cửa hàng để phục vụ cho việc buôn bán dịp tết đều bị tiêu tan mà nguyên nhân cháy lại do chính chiếc xe ô tô của gia đình ông C để tại ki ốt của gia đình ông C thuê. Thế nhưng ngay sau khi vụ cháy xảy ra được một thời gian thì bà đã đến gia đình ông C yêu cầu bồi thường hỗ trợ cho gia đình bà thì gia đình ông C không bồi thường gì cho gia đình bà đồng nào kể từ khi xảy ra sự việc cho đến nay.

Mặt khác vừa qua gia đình ông C, bà H có đơn khiếu nại đến công an huyện Lạng Giang cho rằng kết luận của Bộ công an về nguyên nhân xảy ra vụ cháy là

không đúng mà nguyên nhân cháy do chập điện ở cửa hàng của gia đình bà. Tuy nhiên bà thấy việc gia đình ông C, bà H đã chối bỏ trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho những gia đình bị thiệt hại, nay lại còn đổ oan cho bà là do cháy ở ki ốt của gia đình bà là không chính xác. Do đó bà đã có đơn đề nghị Tòa án nhân dân huyện Lạng Giang xem xét giải quyết làm rõ sự thật khách quan của vụ án, yêu cầu gia đình ông C, bà H liên đới có trách nhiệm bồi thường cho gia đình bà tổng số tiền là: 1.136.967.000đ trong vụ án khác.

- *Bà Nguyễn Thị H do ông Đỗ Văn C là chồng đại diện theo ủy quyền*: Xác định toàn bộ lời trình bày của ông C là đúng, không đồng ý bồi thường cho ông C1, anh Q, bà M, như yêu cầu trên của các ông bà. Trách nhiệm bồi thường này là thuộc về Công ty CPTM Dịch vụ L là đơn vị chủ quản, vì lý do công ty không đảm bảo điều kiện phòng cháy chữa cháy cho các ki ốt. Mặt khác không phải do xe ô tô của gia đình bà tự cháy và gia đình bà vẫn đang tiếp tục làm đơn khiếu nại đến cơ quan cảnh sát điều tra Huyện, Tỉnh về Kết luận nguyên nhân vụ cháy này, đến khi nào cơ quan cảnh sát điều tra Huyện, Tỉnh trả lời trực tiếp cho gia đình bà, mà gia đình bà thấy nếu rõ ràng thì gia đình bà mới chấp nhận.

Tại phiên tòa hôm nay: ông C có mặt giữ nguyên yêu cầu trên; Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L, do ông Lương Minh H giám đốc đại diện theo pháp luật có mặt giữ nguyên yêu cầu trên và trình bày thêm: Công ty làm tốt công tác phòng cháy chữa cháy, hàng năm đều được kiểm tra đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy của cơ quan quản lý phòng cháy có thẩm quyền. Do gia đình ông C để ô tô không đúng quy định trong ki ốt thuê, xung quanh là các ki ốt bán nhiều hàng hóa, ô tô tự cháy dẫn đến cháy các ki ốt, Công ty không có lỗi, Công ty không yêu cầu gia đình ông C, bà H bồi thường thiệt hại về tài sản do bị cháy cho Công ty. Bà M, bà H do ông C đại diện theo ủy quyền đều có mặt giữ nguyên yêu cầu trên; Ông Lê Đắc P – Giám định viên, Viện khoa học hình sự, Bộ công an vắng mặt, trả lời trực tiếp ông C qua Zalo hình ảnh, giữ nguyên quan điểm như các văn bản Viện khoa học hình sự Bộ công an đã trả lời.

Phát biểu của kiểm sát viên tại phiên tòa: Về việc chấp hành pháp luật tố tụng của hội đồng xét xử, thư ký phiên tòa, Thẩm phán được phân công giải quyết, bà Vạn, Chi cục thi hành án dân sự huyện Lạng Giang trong suốt quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa hôm nay đều tuân thủ đúng quy định của pháp luật tố tụng dân sự. Tại phiên tòa hôm nay ông C; Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L, do ông Lương Minh H giám đốc đại diện theo pháp luật; Bà M; Bà H do ông C đại diện theo ủy quyền đều có mặt; Ông Lê Đắc P – Giám định viên, Viện khoa học hình sự, Bộ công an vắng mặt, trả lời trực tiếp ông C qua Zalo hình ảnh. Hướng đề xuất: Đề nghị Hội đồng xét xử tiếp tục tiến hành xét xử vụ án theo quy định của pháp luật. Đề nghị áp dụng Điều 26; 35; 147; 228; 235; 264; 271; 273 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015. Điều 584; 585; 589; 601 Bộ luật Dân sự 2015. Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội. Xử: Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Đỗ Văn C. Ngoài ra còn đề nghị xử lý tiền xem xét thẩm định tại chỗ, tiền án phí và tuyên quyền kháng cáo.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và được thẩm tra tại phiên tòa. Căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa, phát biểu của kiểm sát viên tại phiên toà, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật tranh chấp, phạm vi khởi kiện, thẩm quyền giải quyết và thủ tục tố tụng: Căn cứ đơn khởi kiện và các tài liệu có trong hồ sơ thì nguyên đơn ông Đỗ Văn C, sinh năm 1953; Nơi cư trú: Số 83 đường T, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang; khởi kiện đòi bồi thường thiệt hại chiếc xe ô tô bị cháy đối với Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L. Do ông Lương Minh H quyền Giám đốc đại diện theo pháp luật; Địa chỉ: Số 37 đường T, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang. Nội dung: Sự việc cháy xe ô tô của gia đình ông C, bà H sảy ra vào hồi 14 giờ 30 phút ngày 28/12/2019 tại ki ốt số 10, dẫn đến cháy các cửa hàng bách hóa tổng hợp (ki ốt bán hàng) trên đường T và đường C tiếp giáp với quốc lộ 1A thuộc địa phận phố V, thị trấn V, huyện Lạng Giang tỉnh Bắc Giang. Nay ông C yêu cầu Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L phải bồi thường cho ông C chiếc xe ô tô bị cháy, cùng các thiết bị khác như cửa sắt, mái lợp tôn tổng trị giá 120.000.000đ. Như vậy xác định được đây là quan hệ pháp luật Tranh chấp kiện đòi bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng do tài sản bị xâm hại, thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Lạng Giang.

Về thủ tục tố tụng: Tòa án đã tiến hành đầy đủ trình tự thủ tục tố tụng trong quá trình giải quyết vụ án. Tại phiên tòa hôm nay ông C; Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L, do ông Lương Minh H, Giám đốc đại diện theo pháp luật; Bà M; Bà H do ông C đại diện theo ủy quyền đều có mặt; Ông Lê Đắc P – Giám định viên, Viện khoa học hình sự, Bộ công an vắng mặt, trả lời trực tiếp ông C qua Zalo hình ảnh. Nên HĐXX căn cứ Điều 227 Bộ luật Tố tụng dân sự tiếp tục xét xử vụ án.

[2] Về nội dung vụ án: Khoảng 14 giờ 30 phút ngày 28/12/2019 tại các cửa hàng bách hóa tổng hợp trên đường T và đường C tiếp giáp với quốc lộ 1A thuộc địa phận phố V, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang sảy ra việc cháy các cửa hàng bách hóa tổng hợp; Cơ quan cảnh sát điều tra công an huyện Lạng Giang đã kịp thời giải quyết sự việc, khám nghiệm hiện trường vụ cháy, xác định mức độ ảnh hưởng do cháy của các ki ốt; trong đó có ki ốt số 05 của gia đình anh Hoàng Văn Q kinh doanh điện thoại di động và các phụ kiện điện thoại…; ki ốt số 08 của gia đình ông Trần Quang C kinh doanh đồ điện dân dụng như dây điện, bóng đèn, bếp ga, phích nước, ấm siêu tốc…; ki ốt số 09 của gia đình bà Nghiêm Thị M kinh doanh đồ điện gia dụng, phụ tùng sửa chữa xe đạp, xe mô tô, dây diện, quạt điện, máy khoan…; ki ốt số 10 của gia đình ông Đỗ Văn C có để chiếc xe ô tô BKS 98C-009.17 là xe ô tô của gia đình ông C, bà H và một số ki ốt khác cũng bị cháy.

Tại kết luận giám định số: 7867/C09-P2 ngày 20/01/2020 của Viện khoa học hình sự, Bộ công an kết luận:

"*Điểm xuất phát cháy nằm ở khu vực bên trong táp lô (khu vực vô lăng) của xe ô tô mang BKS 98C – 009.17 đang để tại ki ốt 10 của Công ty cổ phần thương mại – dịch vụ L thuộc phố V, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang.*

Nguyên nhân cháy: Do chập mạch điện trên đường dây dẫn điện bên trong xe ô tô mang BKS 98C – 009.17 làm cháy lớp vỏ cách điện, sau đó cháy lan ra xung quanh dẫn đến vụ cháy nói trên".

Ngày 26/02/2020 cơ quan cảnh sát điều tra công an huyện Lạng Giang đã ban hành Quyết định không khởi tố vụ án hình sự số 15, với nội dung "*Không khởi tố vụ án hình sự đối với vụ cháy sảy ra hồi 14 giờ 30 phút ngày 28/12/2019 tại các cửa hàng bách hóa tổng hợp trên đường T và đường C tiếp giáp với quốc lộ 1A thuộc địa phận phố V - Thị Trấn V - Lạng Giang - Bắc Giang*", đồng thời thông báo V/v không khởi tố vụ án hình sự cho Công ty CPTMDV L, cùng các hộ gia đình có ki ốt liên quan đến vụ cháy được biết.

Phía ông C không đồng ý với Kết luận giám định số: 7867/C09-P2 ngày 20/01/2020 của Viện khoa học hình sự, Bộ công an; cho rằng xe ô tô đã tắt khóa và rút chìa khóa thì không thể cháy được và yêu cầu giám định lại. Ngày 10/02/2020 Cơ quan cảnh sát điều tra công an huyện Lạng Giang đã ban hành công văn số 114/CSĐT, đề nghị Viện khoa học hình sự Bộ công an giải thích cụ thể nội dung kết luận. Tại Công văn số 34/C09-P2 ngày 19/02/2020 của Viện khoa học hình sự Bộ công an đã giải thích kết luận:

"- Đối với xe ô tô BKS: 98C-009.17 khi đã tắt và rút chìa khóa điện ra khỏi xe thì vẫn có dòng điện từ bình ắc quy của xe dẫn vào một số bộ phận của xe (như: củ đề, hộp cầu chì, ổ khóa…) do vậy vẫn bị chập mạch điện trên đường dây dẫn điện bên trong xe ô tô.

- Cơ sở khoa học để phân biệt dấu vết chập mạch điện sảy ra trước hay sau khi cháy:

+ Dấu vết chập mạch điện được hình thành trước hay sau khi sảy ra vụ cháy đều có đặc điểm bên ngoài giống nhau (dây dẫn nóng chảy cục bộ, bề mặt sáng ánh kim, nếu vón cục có dạng hình cầu) bằng mắt thường không thể phân biệt được. Để phân biệt dấu vết chập mạch điện được hình thành trước hay sau khi sảy ra cháy, cần phải nghiên cứu tổ chức tinh thể của đồng nóng chảy trên kính hiển vi kim cương. Nếu chập mạch điện trước khi cháy đồng nóng chảy tác động với ô xy trong không khí tạo thành ôxít đồng I (CU_2O), còn nếu chập mạch điện là hậu quả của vụ cháy, do ô xy trong không khí đã bị cháy hết, hoặc có nhưng không đáng kể, vì vậy trong tổ chức tinh thể của đồng nóng chảy không có oxít đồng I (CU_2O) (chập mạch trong môi trường ngọn lửa không còn ô xi để tạo ra phản ứng), hoặc có nhưng rất ít (chập mạch trong môi trường khói bụi).

+ Việc nghiên cứu dấu vết chập mạch điện có ý nghĩa quan trọng giúp chúng ta xác định được nguồn nhiệt gây cháy, tuy nhiên để kết luận chính xác nguyên nhân vụ cháy có phải do chập mạch điện hay không cần phải kết hợp các dấu vết cháy thu được tồn tại ở hiện trường như: Dấu vết ám khói đen, tàn than tro, dấu vết bong tróc, phồng rộp… Dấu vết chập mạch điện chỉ có giá trị chứng cứ khi thu thập tại điểm xuất phát cháy".

Ngày 26/02/2020 Cơ quan cảnh sát điều tra công an huyện Lạng Giang đã ban hành thông báo số 120 không chấp nhận đề nghị giám định lại của ông C.

Sau đó ông C tiếp tục cho rằng Điểm xuất phát vụ cháy có thể từ bờ liếp giáp danh (hoặc từ bên ngoài ki ốt số 10), khi cháy bờ liếp đổ vào thành xe tô tô bên có bình ắc quy, sau đó cháy hai dây dẫn dương và âm của ắc quy, cháy dẫn vào bên trong táp lô (khu vực vô lăng) của xe ô tô. Vì xe ô tô của ông mới kiểm định an toàn không thể tự cháy được. Ngày 21/01/2021 Tòa án nhân dân huyện Lạng Giang đã ban hành công văn số 13/CV-TA, đề nghị Viện khoa học hình sự, Bộ công an cung cấp chứng cứ phân tích, làm rõ những vấn đề sau:

"- Giải thích rõ hơn về Kết luận giám định; theo ông C trình bày: Điểm xuất phát vụ cháy có thể từ bờ liếp giáp danh (hoặc từ bên ngoài ki ốt số 10), sau đó bờ liếp đổ vào thành xe tô tô bên có bình ắc quy, sau đó cháy hai dây dẫn dương và âm của ắc quy, cháy dẫn vào bên trong táp lô (khu vực vô lăng) của xe ô tô, như vậy có đúng không?

- Đối với xe ô tô mới kiểm định an toàn trong thời gian như vậy, có thể sảy ra việc cháy đó không?"

Tại Công văn số 361/C09-P2 ngày 26/02/2021 của Viện khoa học hình sự Bộ công an đã trả lời, xác định:

"- Việc giám định xác định điểm xuất phát cháy, giám định viên cần phải dựa vào hệ thống dấu vết cháy tồn tại khách quan tại hiện trường của vụ cháu như: Dấu vết muội đen, dấu vết than hóa, dấu vết cong vênh biến dạng, dấu vết biến đổi mầu sắc, dấu vết nóng chảy, dấu vết phồng rộp, bong tróc... Do vậy trên cơ sở nghiên cứu dấu vết tại hiện trường vụ cháy tại các cửa hàng bách hóa tổng hợp tại phố V, thị trấn V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang, xác định điểm xuất phát cháy nằm ở khu vực bên trong hộp táp lô (khu vực vô lăng) của xe ô tô mang BKS: 98C-009.17 đang để tại ki ốt 10 của Công ty cổ phần thương mại, dịch vụ L thuộc phố V, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang là khách quan, khoa học và chính xác.

- Qua thực tiễn công tác khám nghiệm hiện trường và giám định cho thấy có nhiều trường hợp sảy ra cháy xe ô tô do chập mạch điện trong trường hợp xe mới kiểm định xong"

Tiếp đó ông C đề nghị Tóa án hoãn phiên tòa để lấy thêm mẫu giám định ở những nơi khác và đề nghị đơn vị giám định khác có chức năng giám định cháy tốt hơn để giám định lại. Ngày 28/10/2021 Tòa án nhân dân huyện Lạng Giang đã ban hành công văn số 354/CV-TP, đề nghị Viện khoa học hình sự, Bộ công an cung cấp chứng cứ phân tích, làm rõ những vấn đề sau:

"- Có thể lấy thêm được mẫu giám định nào khác nữa không?

- Ngoài Viện khoa học hình sự, Bộ công an ra, còn có đơn vị giám định (giám định về việc cháy) nào khác, cao hơn để giám định việc cháy này hay không?".

Tại Công văn số 3056/C09-P2 ngày 04/11/2021 của Viện khoa học hình sự Bộ công an đã trả lời, xác định:

"- Do hiện trường đã được thu dọn hoàn toàn nên không thể thu thập được các mẫu vật phục vụ giám định.

- Viện khoa học hình sự Bộ Công an là cơ quan giám định cao nhất đối với lĩnh vực giám định kỹ thuật hình sự về cháy nổ".

Như vậy việc thu thập thêm mẫu giám định là không thể thực hiện được vì hiện trường đã được thu dọn hoàn toàn; Cơ quan giám định cao nhất đối với lĩnh vực giám định kỹ thuật hình sự về cháy nổ là Viện khoa học hình sự Bộ công an. Do vậy, kết quả giám định Viện khoa học hình sự Bộ công an trong trường hợp này là có căn cứ. Quan điểm của ông C cho rằng điểm xuất phát vụ cháy có thể từ bờ liếp giáp danh (hoặc từ bên ngoài ki ốt số 10) gây nên là không có căn cứ.

Đối với Công ty CPTMDV L cho gia đình ông C, bà H thuê ki ốt số 10 mục đích để làm quầy bán hàng và văn phòng giao dịch, nhưng gia đình ông C đã tự ý để ô tô là nguồn nguy hiểm cao độ bên cạnh các quầy hàng ki ốt của Công ty. Công ty đã thành lập đội phòng cháy chữa cháy của Công ty và đội được tập huấn theo quy định, trang bị bình xịt chữa cháy, có bể chứa nước chữa cháy, các ki ốt kinh doanh đều ký cam kết đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy. Hàng năm đều được các đơn vị quản lý phòng cháy chữa cháy kiểm tra, đảm bảo an toàn phòng cháy chữa cháy trong đơn vị. Do vậy ông C cho rằng để sảy ra vụ cháy là do lỗi của Công ty CPTMDV L không làm tốt công tác phòng cháy chữa cháy gây nên là không có căn cứ.

Từ những phân tích và nhận định trên HĐXX xét thấy, nguyên nhân để sảy ra vụ cháy là do lỗi vô ý của gia đình ông C, bà H để ô tô trong ki ốt số 10 của Công ty CPTMDV L, sau đó ô tô tự cháy gây nên, Công ty CPTMDV L không có lỗi. Do vậy cần không chấp nhận yêu cầu khởi kiện đòi bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng do tài sản bị xâm hại của ông Đỗ Văn C, đối với Công ty cổ phần thương mại dịch vụ L.

Về chi phí xem xét thẩm đinh tại chỗ: Quá trình giải quyết vụ án ông C đã nộp 2.000.000đ để chi phí cho việc xem xét thẩm định tại chỗ. Hội đồng xem xét thẩm định tại chỗ đã chi phí hết. Do vậy ông C phải chịu 2.000.000đ tiền chi phí xem xét thẩm định tại chỗ, đã thanh toán xong với Hội đồng xem xét thẩm định tại chỗ.

[3] Về án phí: Do không chấp nhận yêu cầu khởi kiện, nên ông Đỗ Văn C phải chịu toàn bộ tiền án phí dân sự sơ thẩm, nhưng vì ông C là người cao tuổi, nên cần miễn toàn bộ tiền án phí dân sự sơ thẩm cho ông C.

Các đương sự được quyền kháng cáo bản án theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên.

QUYẾT ĐỊNH:

* Áp dụng: Điều 26; 35; 147; 228; 235; 264; 271; 273 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015. Điều 584; 585; 589; 601 Bộ luật Dân sự 2015. Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội. Xử:

1/ Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Đỗ Văn C.

Ông Đỗ Văn C phải chịu 2.000.000đ tiền chi phí xem xét thẩm định tại chỗ, đã thanh toán xong với Hội đồng xem xét thẩm định tại chỗ.

2/ Về án phí: Miễn toàn bộ tiền án phí dân sự sơ thẩm cho ông Đỗ Văn C.

Báo cho các đương sự có mặt biết, được quyền kháng cáo trong thời hạn 15 kể từ ngày tuyên án.

Án xử công khai sơ thẩm.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Bắc Giang.
- VKSND huyện Lạng Giang
- Chi cục THA huyện Lạng Giang
- Các đương sự
- Lưu

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

(đã ký)
Thân Trọng Khôi